

Programma van Toetsing bovenbouw

Algemeen deel

2023-2024

VWO

INLEIDING

Hoe het toetsstelsel in schooljaar 2023-2024 in vwo 4, 5 en 6 is geregeld, wordt uiteengezet in dit Programma van Toetsing bovenbouw (PTB). Het PTB bestaat uit twee delen.

Deel 1 bevat algemene informatie over het eindexamen, de soorten van toetsing in de Tweede Fase, de rechten en plichten die daarmee samenhangen, de cijfergeving, de herkansingsregeling en de rapportage en de bevordering.

Deel 2 bestaat uit een programmaoverzicht van elk vak. De informatie staat voor alle leerlingen tevens vermeld op de website van de school.

Naast het PTB zijn scholen verplicht een zogenaamd PTA (Programma van toetsing en Afsluiting) per vak op te stellen waarin uitsluitend de regelingen rondom toetsen en overige opdrachten die meetellen voor het schoolexamen (SE) expliciet zijn vastgelegd. Het PTA is in die zin een uittreksel van het PTB en dient ter controle te worden voorgelegd aan de Inspecteur van onderwijs.

De omschrijving van stof en toetsing per vak is zowel in het PTB als in het PTA met opzet beknopt gehouden om te voorkomen dat het geheel onhanteerbaar zou worden. Veel nadere uitwerkingen zal de leerling kunnen aantreffen in de studiewijzers die per vak worden verstrekt.

Naast het PTB en het PTA bestaat nog een Examenreglement met de voorschriften omtrent het eindexamen. De belangrijkste regels hieruit zijn opgenomen in het Algemene Deel van dit PTB. Een leerling kan het Examenreglement altijd raadplegen op de website van de NSG onder *downloads*, kopje *onderwijs*, optie *Examenreglement @voCampus*.

In dit PTB is geprobeerd een helder, fair en motiverend toetsstelsel te ontwikkelen, dat past bij het karakter van onze school. Natuurlijk kan in de loop van het schooljaar blijken dat een aanpassing wenselijk is. Overigens zal niet lichtvaardig tot zulke veranderingen in het PTB noch in het PTA worden overgegaan en kan het uitsluitend gebeuren met instemming van de afdelingsleider, de (con-)rector en de secretaris van het eindexamen.

Met dit PTB wil de school aan leerlingen een belangrijk hulpmiddel bieden om het gehele programma van toetsen in de Tweede Fase te overzien en hen de mogelijkheid te bieden hun studie doordacht en met succes aan te pakken. Wij wensen alle betrokkenen, leerlingen en leraren, toe dat dit beoogde doel ook wordt bereikt.

Afdelingsleider vwo

HET EINDEXAMEN

Binnen het eindexamen bestaan twee aparte deexamens: het Schoolexamen (SE) en het Centraal Examen (CE). Niet voor alle vakken geldt dat ze een SE en een CE hebben. Er zijn vier groepen van vakken te onderscheiden:

1. Vakken met alleen SE, geen CE → SE-eindcijfer = eindexamencijfer
2. Vakken met alleen een SE-beoordeling → moet minimaal “voldoende” zijn
3. Kleine vakken met alleen SE, geen CE → combinatiecijfer: het gemiddelde van de afgeronde SE-cijfers van deze vakken
4. Vakken met een SE-cijfer en een CE-cijfer → elk 50% van het eindexamencijfer

In schema:

	SE	CE	eindexamencijfer
NLT, WID	X		= SE-eindcijfer
LOP	X		Voldoende/goed
MSL (V4)*, CKV (V5)** en Profielwerkstuk (PWS)	X		Combinatiecijfer = gemiddelde van afgeronde SE-eindcijfers MSL, CKV en PWS
Alle andere vakken	X	X	$\frac{SE + CE}{2}$

*Het vak MSL wordt al in vwo-4 in zijn geheel afgesloten, inclusief het SE-eindcijfer ter verwerking in het combinatiecijfer.

**Het vak CKV wordt gevolgd door de leerlingen van het atheneum. De atheneumleerlingen ronden CKV in vwo-5 in zijn geheel af. Het SE-eindcijfer van CKV wordt verwerkt in het combinatiecijfer met MSL en PWS. De leerlingen van het gymnasium volgen het vak KCV. De gymnasiumleerlingen ronden KCV in vwo-5 in zijn geheel af. SE-cijfers die behaald worden voor KCV tellen mee voor het SE-eindcijfer van Latijn en/of Grieks. Voor gymnasiumleerlingen bestaat het combinatiecijfer uit het gemiddelde van afgeronde SE-eindcijfers van MSL en PWS.

DE SLAAG/ZAKREGELING 2023-2024

Om het diploma VWO in bezit te krijgen moet een leerling in 2023-2024 aan **vijf** voorwaarden voldoen. Een examenkandidaat is geslaagd als:

1. - het gemiddelde voor het Centraal Examen (CE) voldoende is, dat wil zeggen 5,5 of hoger
2. - alle eindcijfers 6 of hoger zijn **of**
- er 1x5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger **of**
- er 1x4 **of** 2x5 **of** 1x4 en x5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde tenminste 6,0 is

NB In deze compensatieregeling telt het combinatiecijfer mee als één vak.

3. - er ten hoogste één 5 (en geen cijfer lager dan 5) is behaald als eindcijfer voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde. Een leerling is dus in ieder geval gezakt als hij meerdere vijven voor deze onderdelen scoort of een cijfer lager dan 5 voor één of meer van deze onderdelen scoort.
4. - de beoordeling voor LOP minimaal voldoende is

5. - er geen eindcijfer 3 of lager is behaald.

Voor alle duidelijkheid:

- De eis dat er ten hoogste één 5 mag worden behaald voor de kernvakken Engels, Nederlands en wiskunde is niet van toepassing op het vak wiskunde D.
- De cijfers voor maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk maken deel uit van het combinatiecijfer. Als één van de onderdelen van het combinatiecijfer een 3 of lager is, is de leerling niet geslaagd, zelfs als het gemiddelde (is het combinatiecijfer) een 6 of hoger is.

JUDICIUM CUM LAUDE

Voor het VWO gelden de volgende eisen voor het judicium cum laude:

Een kandidaat moet 8,0 of hoger hebben voor het gemiddelde van de eindcijfers voor:

- de vakken in het gemeenschappelijk deel van het profiel
- het combinatiecijfer
- de vakken in het profieldeel
- het vak met het hoogste eindcijfer in het vrije deel.

Daarnaast mag geen van de eindcijfers voor de vakken die meetellen voor de einduitslag lager dan eindcijfer 7 zijn. Dit is geregeld in artikel 52a van het Eindexamenbesluit.

HET CENTRAAL EXAMEN (CE)

Het Centraal Examen bestaat uit een afsluitende reeks toetsen voor de CE-vakken in vwo-6 gedurende ongeveer tien dagen in de tweede helft van mei. De opgaven zijn voor alle kandidaten in het land dezelfde. De CE-toetsen hebben een tijdsduur van 150 of 180 minuten. Leerlingen kunnen na afloop van het CE voor één vak aan een CE-herexamen deelnemen.

De cijfers voor het CE bepalen voor 50% de eindcijfers van de CE-vakken.

Voor de start van het Centraal Examen ontvangt de leerling een boekje over de gang van zaken tijdens het CE en de regelingen die daarmee samenhangen.

HET SCHOOLEXAMEN (SE)

Het Schoolexamen bestaat uit een reeks handelingen, toetsen, opdrachten en het profielwerkstuk, waarvan in het PTB -en hieruit voortvloeiend als vanzelfsprekend in het PTA- is aangegeven dat ze voor het Schoolexamen meetellen. Deze verzameling wordt ook wel het "examendossier" (ED) genoemd; de behaalde cijfers voor het examendossier worden ED-cijfers genoemd.

Het Schoolexamen begint in vwo-4, hoewel de meeste vakken in dat leerjaar nog geen SE-toetsen op het programma hebben staan.

Er is een **herkansingsregeling** die is opgenomen in het PTB (zie onder Herkansingen). Bovendien is er voor SE-vakken zonder centraal examen een **herexamenregeling** vastgesteld in het PTB (zie onder Herexamens).

HET TOETSSYSTEEM IN HET PTA

Het toetssysteem kent in vwo 4, 5 en 6 twee soorten toetsen. In het PTB zijn de toetsen als volgt aangeduid:

- VT = Voortgangstoets
- SE = Schoolexametoets

Hieronder volgt een toelichting op deze termen.

Voortgangstoets

Veel vakken kennen in vwo-4/5 "voortgangstoetsen". Afzonderlijke voortgangstoetsen tellen alleen mee voor het rapport en de bevordering. In een enkel geval kan een combinatie van voortgangstoetsen resulteren in

een SE-cijfer. Dit wordt dan uitdrukkelijk vermeld in het PTB. De weging voor het rapport staat tussen haakjes achter de toetscode vermeld.

SE-toets

De meeste vakken kennen al vanaf de vierde klas zogeheten SE-toetsen, waarin een deel van het examenprogramma wordt getoetst. De SE-toetsen spelen een belangrijke rol voor het rapport en de bevordering, maar ze worden tevens opgeslagen in het examendossier en wegen mee in het ED-cijfer. In het PTA wordt per vak aangegeven welk gewicht in procenten de SE-toetsen hebben voor de berekening van het SE-eindcijfer. In het PTB staat dit vermeld achter de noemer weegfactor SE. In vwo-6 werken alle vakken uitsluitend met SE-toetsen.

Zowel Voortgangstoetsen als Schoolexamentoetsen kunnen qua vorm verschillen. Hieronder een toelichting op een veel voorkomende vorm, de praktische opdracht, en op het profielwerkstuk als verplicht onderdeel van het schoolexamen

Praktische Opdracht (PO)

Buiten de talen kennen vrijwel alle vakken de toetsvorm van een "praktische opdracht". De aard van zo'n opdracht kan verschillend zijn. Vaak gaat het om een onderzoek, een ontwerp, literatuurstudie of een gegevensanalyse. Ook practica vallen onder de categorie "praktische opdrachten". De uitwerking van een opdracht kan op verschillende manieren worden gerealiseerd. De bekendste vormen zijn: werkstuk, presentatie, computerdemonstratie en video-opname. Het is de bedoeling dat leerlingen variatie aanbrengen zowel in de aard als in de uitwerkingsvormen van hun diverse opdrachten.

Naast individuele opdrachten zullen af en toe ook groepsopdrachten moeten worden verricht.

De eisen waaraan een opdracht moet voldoen worden tevoren aan de leerlingen bekendgemaakt. De meeste opdrachten die in het PTB worden vermeld vallen binnen het Schoolexamen. De beoordeling ervan vormt dus onderdeel van het Examendossiercijfer (ED).

In het algemeen geven vakken niet meer dan één of twee van zulke opdrachten. In het PTB wordt per vak aangegeven welk gewicht de opdrachten hebben voor de berekening van het ED-cijfer. Ook dit staat in het PTB vermeld achter de noemer *weegfactor SE*.

Profielwerkstuk (PWS)

Een van de onderdelen van het examendossier is het profielwerkstuk. De leerling moet hierin een onderwerp behandelen dat betrekking heeft op minimaal één van de vakken uit het gehele vakkenpakket. (CKV en maatschappijleer behoren niet daartoe.) De leerling bepaalt in principe zelf het onderwerp, op voorwaarde dat het voldoende niveau en diepgang heeft. Op onze school wordt het profielwerkstuk als regel door twee of drie leerlingen tezamen gemaakt.

Bij het profielwerkstuk wordt het eindproduct beoordeeld, maar ook de manier waarop dit tot stand is gekomen (het proces).

Elke leerling wordt geacht minimaal 80 studielasturen te besteden aan het PWS. Aan het profielwerkstuk wordt vooral gewerkt in het laatste deel van het voorexamenjaar en de eerste helft van het eindexamenjaar. Getalenteerde leerlingen wordt de mogelijkheid geboden om een jaar eerder (in leerjaar 4) al te beginnen met hun PWS.

Voor de start van het profielwerkstuk krijgen de leerlingen een boekje uitgereikt met nadere uitleg over het PWS.

TOETSING EN JAARINDELING

In de Tweede Fase is het schooljaar ingedeeld in drie trimesters, afgesloten met een lesvrije toetsperiode. Omdat leerlingen van de examenklassen in mei starten met het CE, wordt voor hen een toetsweek ingelast halverwege het tweede trimester. Voor hen zijn de toetsen geconcentreerd in november, januari en maart. In de toetsweken worden vooral SE-toetsen afgenomen, de meeste andere toetsen worden over het trimester gespreid. In het examenjaar worden uitsluitend SE-toetsen afgenomen.

De indeling in trimesters, inclusief de afsluitende toetsperiode, is opgenomen in de jaarplanner. Deze is te vinden op de website van school: [Gekleurd-jaarplan-2023-2024.pdf \(nsg-groenewoud.nl\)](https://www.nsg-groenewoud.nl/Gekleurd-jaarplan-2023-2024.pdf)

HERKANSINGEN

In elke herkansingsronde mag de leerling uit het afgelopen trimester twee toetsen herkansen. Leerlingen krijgen op beperkte schaal de gelegenheid om toetsen te herkansen. In het PTB per vak wordt aangegeven welke toetsen herkansbaar zijn. Praktische opdrachten kunnen niet herkanst worden. Het zal in het algemeen gaan om SE-toetsen. Voor de definitieve beoordeling telt altijd het hoogst behaalde cijfer.

In **vwo-4 en 5** kan de leerling twee maal per jaar deelnemen aan een herkansingsronde: na beëindiging van het eerste trimester en na afloop van het tweede trimester. Elke leerling mag aan het einde van het eerste en aan het einde van het tweede trimester twee herkansingen kiezen uit drie afzonderlijke blokken van vakken. De beide gekozen herkansingen mogen zich om organisatorische redenen niet in hetzelfde blok bevinden.

In **vwo-6** mag de leerling eveneens twee maal per jaar deelnemen aan een herkansingsronde: na afloop van het eerste trimester en na afloop van het tweede trimester. Bij de eerste herkansingsronde mag de leerling twee toetsen herkansen uit het eerste trimester. Bij de tweede herkansingsronde mag de leerling twee toetsen herkansen uit het tweede trimester. Het tweede trimester omvat voor de examenleerlingen toetsweek 2A (januari) én 2B (maart). De bovengenoemde blokkenindeling geldt ook voor vwo-6. De precieze data van toetsweken en herkansingen zijn in de jaarkalender opgenomen. Deze wordt bij aanvang van het schooljaar aan alle bovenbouwleerlingen uitgereikt.

Blokindeling herkansingen VWO bovenbouw

Overzicht blokkenindeling herkansingen

Blok A vakken		Blok B vakken		Blok C vakken	
1	WiA	1	Bio	1	Ned
2	WiB	2	Nat	2	Eng
3	WiC	3	Eco	3	Dui
4	Skn	4	Beco	4	Fra
5	Ges	5	Maw	5	Spa
		6	Akn	6	Lat
		7	Muz	7	Grk
		8	Tek	8	Msl
		9	Hvd	9	Lbs
		10	Fil	10	Ckv
		11	WiD		

Uitzondering kernvakken Nederlands en Engels

Blok D vakken	
1	Ned
2	Eng

Toelichting op de keuze Nederlands én Engels

Leerlingen die met het oog op de zogenaamde kernvakkenregeling (zie onder de slaag- zakregeling 2023-2024) Nederlands én Engels willen herkansen, dienen dit aan te geven in blok D. Een combinatie van blok D met vakken uit blok A, B of C is niet mogelijk.

Het vak NLT

Voor het vak NLT is een afwijkende regeling van toepassing (zie hierna onder het kopje Cijferverbetering NLT).

HEREXAMENS SE-VAKKEN

De vakken maatschappijleer, CKV en wiskunde D kennen alleen een Schoolexamen (zie schema blz. 3). In deze SE-vakken bestaat de mogelijkheid herexamen te doen.

De regeling is als volgt:

Wanneer een leerling na afsluiting van een SE-vak een onvoldoende eindresultaat (<5,5) heeft behaald, mag hij een herexamen doen in dat vak.

Het herexamen heeft betrekking op maximaal twee onvoldoende (<5,5) gemaakte SE-toetsen van het betrokken SE-vak. In vwo-4 en vwo-5 geldt dat de leerling wel eerst bevorderd moet zijn.

Dit herexamen wordt als regel afgenomen aan het begin van het eerstvolgende cursusjaar óf, als het vak in vwo 6 wordt afgesloten, enkele weken vóór het Centraal Examen.

CIJFERVERBETERING NLT

Voor NLT is de volgende regeling van toepassing: de SE-toetsen van het vak NLT kunnen niet ingehaald of herkanst worden. In totaal worden in vwo-5 en vwo-6 acht modules behandeld. Het SE-eindcijfer is het gewogen gemiddelde van de acht modulecijfers. In vwo-6 mag de leerling ervoor kiezen om het op één na laagste cijfer van deze acht modules te laten vervallen. Het SE-eindcijfer is dan het gemiddelde van de overgebleven zeven modulecijfers.

ZIEKTE EN AFWEZIGHEID

Als een leerling door ziekte of om een andere dringende reden verhinderd is om aan een toets deel te nemen, moet hij dit vóór aanvang van deze toets laten weten aan de afdelingsleider. Als een dergelijke melding door nalatigheid achterwege blijft, kan het cijfer 1, dan wel de kwalificatie "onvoldoende" worden toegekend aan het betreffende onderdeel. Ook kan de afdelingsleider de rechtmatigheid van de afwezigheid onderzoeken. Zie verder *Examenreglement artikel 5 onregelmatigheden*.

Als een leerling één of meerdere herkansbare (schoolexamen)toetsen bij eerste deelname mist, dan dient hij/zij er zorg voor te dragen dat deze toetsen binnen één week na de laatste toetsweekdag zijn ingehaald. De leerling neemt zo spoedig mogelijk na het missen van de toets contact op met de afdelingscoördinator om het moment van inhalen af te stemmen. In bijzondere gevallen, bijvoorbeeld bij langdurige ziekte, kan in overleg met de afdelingsleider van bovenstaande gang van zaken worden afgeweken. Let wel: wanneer een leerling op de herkansingsdag afwezig is, vervalt verder het recht op de betrokken herkansingen.

INLEVERTERMIJNEN EN DEADLINES

Voor bepaalde activiteiten worden inleverdata en deadlines vastgesteld. Inlevertermijnen en deadlines worden altijd schriftelijk bekendgemaakt in het PTB of via de studiewijzers van de diverse vakken. Hieronder onderscheiden we drie verschillende regelingen met betrekking tot inlevertermijnen en deadlines.

Ten eerste de regeling betreffende het LOP. De overheid stelt dat dit vak minimaal voldoende moeten worden afgesloten. De eindbeoordeling wordt op het diploma vermeld, middels de aanduiding v (voldoende) of g (goed). Het vak LOP wordt in vwo-6 afgesloten.

De leerling die dit vak onvoldoende afsluit, zal direct na het vaststellen van het eindcijfer een verplichte taak moeten maken om het eindresultaat tot een voldoende om te buigen.

De tweede regeling rondom inlevertermijnen en deadlines heeft betrekking op de idioomtoetsen bij de moderne vreemde talen. Indien een leerling bij de idioomtoetsen zonder geldige reden een deadline overschrijdt, wordt het cijfer één aan de betreffende toets toegekend.

Voor alle overige inlevertermijnen of deadlines geldt de volgende regeling: bij overschrijding van de afgesproken inlevertermijn, wordt een nieuwe deadline vastgesteld. Echter, na beoordeling van het ingeleverde werk worden, als gevolg van het overschrijden van de eerste deadline, twee punten in mindering gebracht op het behaalde cijfer.

Bij een volgende overschrijding van de afgesproken inlevertermijn zal bij een opdracht die geen SE- cijfer oplevert, het cijfer één aan de betreffende opdracht worden toegekend.

In het geval van een schoolexamenopdracht meldt de docent bij de afdelingsleider dat de tweede deadline is overschreden. Vervolgens beslist de rector over de te nemen maatregel. (Zie verder *Examenreglement artikel 5 onregelmatigheden*).

DE CIJFERGEVING

Cijfers worden toegekend op een schaal van 1 tot 10, afgerond op één decimaal. Door middeling van cijfers, om te komen tot een vervolgcijfer of eindcijfer, zal doorgaans een tweede decimaal ontstaan. Is deze 5 of hoger, dan wordt de eerste decimaal naar boven afgerond (dus: 5,45 -> 5,5), is hij 4 of lager, dan speelt de tweede decimaal geen rol. Deze regeling geldt voor alle beoordelingen die zijn opgenomen in het PTB.

Voor de middeling van SE-eindcijfers met CE-cijfers geldt evenwel de regel dat de tweede decimaal wordt genegeerd (dus: 5,45 > 5,4).

Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst berekende afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) van de vakken Maatschappijleer (v4) en CKV (v5) en het profielwerkstuk (v6) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5,5 wordt dus een 6; 5,45 wordt een 5.

DE WEGING VAN DE CIJFERS

In het PTB per vak wordt van elke toets aangegeven hoe zwaar hij weegt voor het eerstvolgende rapportcijfer. Dit cijfer wordt tussen haakjes vermeld achter de toetscode.

Van toetsen die meetellen voor het Schoolexamen wordt tevens aangegeven hoe zwaar zij wegen voor het SE-eindcijfer achter de noemer "weegfactor SE".

Het totaal van de SE-cijfers per vak voor leerjaren 4 + 5 + 6 vwo is altijd 100%.

RAPPORTAGE

Leerlingen en ouders in vwo-4/5 ontvangen na elk trimester een rapportage van de tot dan toe behaalde cijferresultaten per vak. Uiteraard kan de cijfermatige voortgang ook via *Magister* worden gevolgd.

Tevens ontvangen leerlingen en ouders in vwo-4/5 na het derde trimester een aparte rapportage van de tot dan toe behaalde SE-cijfers zoals deze zijn vastgelegd in het examendossier (m.a.w. een overzicht van de tot dan toe behaalde cijfers voor het schoolexamen). Vervolgens wordt in het voorexamenjaar, aan het eind van het leerjaar per vak het SE-gemiddelde vastgesteld op één decimaal nauwkeurig, rekening houdend met het gewicht van de afzonderlijke toetsen.

Leerlingen dienen zich te vergewissen van de juistheid van dit SE-gemiddelde. Als de cijfers juist zijn, dient de leerling een handtekening te zetten voor de behaalde eindcijfers in de voorexamenjaren. Dit SE-gemiddelde wordt met het bijbehorende gewicht naar het volgend leerjaar overgebracht en kan daarna niet meer worden gewijzigd.

In vwo-6 wordt na elke toetsweek een SE-overzicht verstrekt. Deze SE-overzichten moeten door de leerling gecontroleerd en bewaard worden. De laatste SE-lijst dient tevens door de leerling geaccordeerd te worden alvorens de definitieve schoolexamenresultaten naar de Onderwijsinspectie worden verzonden.

Leerlingen moeten zich bij iedere schriftelijke rapportage vergewissen van de juistheid van de cijfers en eventuele onjuistheden binnen twee dagen melden bij de afdelingsleider. (Zie ook het Examenreglement.)

BEVORDERING

Een leerling in vwo-4 en vwo-5 is bevorderd als hij voldoet aan de volgende 3 voorwaarden:

Voorwaarde 1:

Voor LBS is het afgerond jaarcijfer ≥ 6 en voor LOP is de beoordeling V (voldoende) of G (goed).

Voorwaarde 2:

De afgeronde jaarcijfers voor de overige vakken* voldoen aan het volgende:

<i>Onvoldoendes</i>	<i>Compensatie</i>
Geen	Geen
5	Geen
5 5	Bevordering mogelijk, mits 2 compensatiepunten
4	Bevordering mogelijk, mits 2 compensatiepunten
5 4	Bevordering mogelijk, mits 3 compensatiepunten
Overig	Niet te compenseren

Voorwaarde 3:

In het cluster van vakken Nederlands, Engels en Wiskunde (A, B of C) mag maximaal één onvoldoende, niet lager dan een 5 als afgerond jaarcijfer voorkomen.

* in vwo 5 is sprake van een combinatiecijfer zijnde het gemiddelde van de twee afgeronde eindcijfers van de vakken maatschappijleer (vwo 4) en CKV (vwo 5) afgerond op gehelen. Dit combinatiecijfer telt mee als één cijfer op de eindlijst van vwo 5.

Dit is analoog aan de slaagnormen waarbij het combinatiecijfer bestaat uit de vakken maatschappijleer, CKV en het PWS.

Rapportcijfers worden berekend op basis van een voortschrijdend gemiddelde. Het cijfer op rapport 3 is het jaarcijfer. Voor de bevordering wordt dit afgerond op een geheel getal.

Bevorderd: aan alle drie voorwaarden voldaan
Besproken: aan één of twee voorwaarden niet voldaan
Niet bevorderd: aan drie voorwaarden niet voldaan

Compensatiepunten:

Het cijfer 6 levert geen compensatiepunt op.

Het cijfer 7 levert 1 compensatiepunt op.

Het cijfer 8 levert 2 compensatiepunten op.

Het cijfer 9 levert 3 compensatiepunten op.

Het cijfer 10 levert 4 compensatiepunten op.

Bij bespreking wordt ook gekeken naar de verdere cijfermatige en persoonlijke gegevens. In het algemeen zal doorslaggevend zijn hoe ver de leerling met de jaargemiddeldes van de slaagregels afzit. Uit deze bespreking vloeit de beslissing voort dat de leerling ofwel doubleert, ofwel bevorderd wordt, ofwel in staat gesteld wordt in de zomervakantie het tekort op te heffen.

De beslissingen ten aanzien van de bevordering worden genomen door het mentorenteam VWO onder voorzitterschap van de afdelingsleider.

PROTOCOL DOUBLURE EN VRIJSTELLINGEN

Bij doublure kan een leerling vrijgesteld worden van enkele vakken. Het betreft de volgende vakken:

Levensbeschouwing (LBS):   indien jaargemiddelde $\geq$ 5.5
Maatschappijleer (MSL):   indien SE-eindcijfer $\geq$ 5.5
Culturele & Kunstzinnige Vorming (CKV):   indien SE-eindcijfer $\geq$ 5.5

Een leerling die doubleert kan kiezen of hij van een aangeboden vrijstelling gebruik maakt of niet. Van een vrijgesteld vak blijven de behaalde resultaten in stand. Wordt er geen gebruik gemaakt van de vrijstelling, dan komen alle behaalde cijfers te vervallen. De regeling voor een doubleur wordt schriftelijk vastgelegd in een "protocol doublure".

ADDENDUM

HANDICAPS

Als een leerling bij een examenonderdeel ernstige hinder ondervindt van een fysieke of psychische handicap, dan kan hij zich wenden tot de afdelingsleider om in aanmerking te komen voor een afwijkende regeling (zie verder het Examenreglement).

Let op: leerlingen die in aanmerking komen voor speciale regelingen tijdens het Centraal Examen en daadwerkelijk gebruik willen maken van de bijbehorende toegestane extra faciliteiten, dienen dit vóór 15 oktober in het schooljaar waarin de kandidaat examen doet kenbaar maken aan de afdelingsleider.

BEOORDELINGSGESCHILLEN

Als een leerling meent dat een aan hem toegekend examencijfer aan de geleverde prestatie geen recht doet, moet hij proberen daarover overeenstemming te bereiken met zijn docent. Lukt dit niet, dan is er binnen drie dagen na bekendmaking van het cijfer de mogelijkheid dat hij zich via de afdelingsleider schriftelijk wendt tot de commissie cijfergeschillen. Zie verder het *Examenreglement addendum NSG Groenewoud bij Examenreglement @voCampus artikel 14A Verschil van mening*.

ONREGELMATIGHEDEN

Als een leerling zich bij enig onderdeel van het examen schuldig maakt aan een onregelmatigheid (met name fraude of onrechtmatige afwezigheid bij examentoetsen), dan kan de rector maatregelen nemen ten aanzien van de cijferbepaling voor het betrokken examenonderdeel en/of verdere deelname aan het examen van de betrokken leerling (zie verder het Examenreglement). Tegen deze maatregelen is beroep mogelijk bij de Centrale Commissie van Beroep voor Eindexamens regio Nijmegen. Zie Examenreglement.

BEWAARTERMIJNEN

De docent bewaart gemaakte schriftelijke toetsen in ieder geval tot aan het eind van het lopende schooljaar. Opdrachten, zoals werkstukken, verslagen, leesdossiers, enzovoorts moeten door de leerling bewaard worden totdat de beoordeling van deze producten in een rapportage is verwerkt. Een docent kan echter ook besluiten dat hij zelf genoemde producten bewaart. Zie verder het Examenreglement.